

Sritis ir tikslai:

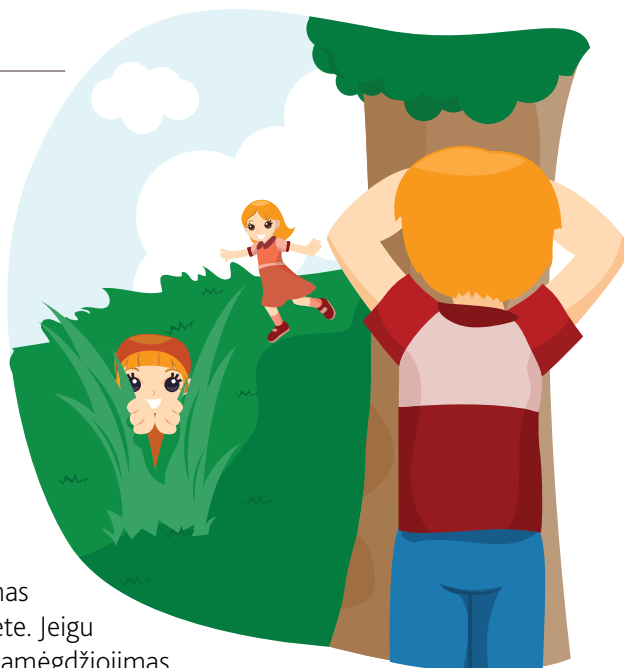
- Vystosi klausos atsiliepimo ciklas, kai vaikas stebi savo balsą, prisitaikydamas prie suaugusiojo kalbos modelio.

Veikla

Visą dieną laukiama įvairių pamėgdžiojimų.

- Jūsų vaikas išmoko, kad garsai turi prasmę ir kad garsai ir žodžiai, kuriuos mes sakome, gali būti pamėgdžijami.
- Svarbu visą dieną suteikti vaikui kuo daugiau galimybių pamėgdžioti prasmingus garsus ir sukurti tokias veiklas, kuriose vaikas gali pamėgdžioti garsus ir žodžius, kuriuos jūs pateikėte.
- Pirmiausia jūsų vaiko pamėgdžiojimas turėtų atitikti trukmę, ką jūs pasakėte. Jeigu jūs pasakėte ilgą garsą, jūsų vaiko pamėgdžiojimas turėtų atitikti to garso ilgį. Jeigu pasakėte trumpus garsus, tai turėtų pamėgdžioti ir vaikas. Vėliau jis turėtų derinti ir skiemenų skaičių žodžiuose.
- Antras aspektas – tai tariamo garso pikas (aukštas – žemas) arba intonacija. Jeigu jūs tariate kylančiu ir nusileidžiančiu balsu (kaip lėktuvo garsas „Uuuuuuuu“), tai vaikas turėtų panašiai pakartoti (čia svarbu garso stiprumas!).
- Trečiasis aspektas, kurį vaikas pamėgdžioja, yra jūsų tariami balsiai ir tinkami priebalsiai pagal jūsų pavyzdį.

MKG yra fantastiškas būdas plėtoti kalbą, mėgdžijant visus keturis tikslus: trukmę, stiprumą, balsių ir priebalsių tarimą. Pavyzdžiui, tariant garsą „Miau“ pirmasis požymis, kurį vaikas mėgdžios – garso trukmė. Vėliau jis derins ar mėgdžios intonaciją arba stiprumą. Šiuo metu vaikas taip pat greičiausiai derins balsius ir pagaliau gali įtraukti priebalsius, tardamas garsiažodžius.

Data	Ką jūsų vaikas darė?

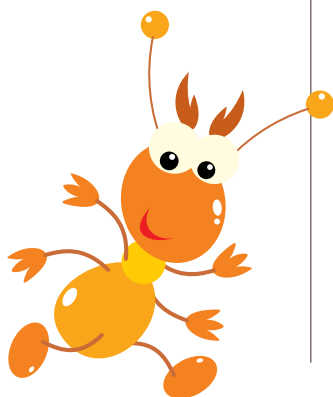
Sritis ir tikslai:

- Pradeda suprasti klausimus „Kur“.

Veikla

Iki šiol, kai bendravote su savo vaiku, jus ragino nenaudoti klausimų. Vietoj to jūs vartojote teiginius, skatindami vaiką naudoti įvairias semantines kategorijas. Šios savaitės tikslas – išmokyti savo vaiką vienos iš pirmųjų klausimo formų, suprantamų mažiems vaikams. Prisiminkite! Pirma jums reikia to mokyti. Nesitikėkite, kad vaikas iš karto supras ir atsakys. Taip pat svarbu toliau naudoti daug teiginių, kurie skatins jūsų vaiko kalbos vystymąsi.

- Pirmiausia suvokia klausimus „Kur“, kai kontekste naudojami natūralūs gestai.
- Ketvirtą savaitę su vaiku žaidėte slėpynes, smagiai mokydami pažinti šeimos narių vardus. Šią savaitę atėjo laikas žaisti šį žaidimą dar kartą. Klauskite „Kur“ po to, kai kas nors pasislepia. Taip pat galite paslėpti MKG daiktus. Taip pat bus papildomas jau žinomų garsų kartojimas ir tvirtinimas.
- Kai asmuo ar objektas yra paslėptas, liepkite savo vaikui atmerkti akis. Pasakykite ir parodykite, kad asmens ar daikto jau nebėra. Paklauskite vaiko: „Kur yra _____?“ . Per šį ankstyvą mokymosi tarpinį gerai naudoti natūralų gestą – kai atverčiame delnus į viršų ir klausiančio veido išraiška žiūrime į vaiką. Kai tik vaikas supranta žaidimą, galite nebenaudoti natūralių gestų ir užtikrinti, kad vaikas tik girdės.
- Po to, kai šį žaidimą žaidėte keletą savaičių, galite tikėtis, kad vaikas įprastoje dienvakarėje suvoks klausimą „Kur“. Jeigu ruošiatės išvykti iš namų ir paklausiate vaiko, kur yra jo paltas, jis turėtų suprasti iš konteksto (todėl, kad jūs esate prie durų apsilvilkę paltą), kad reikia ieškoti savo palto. Užtikrinkite, kad naudojatės tik tuo žodynu, kurį vaikas supranta, kada naudojat klausimus „Kur“. Maždaug po mėnesio jūsų vaikas turėtų pradėti suprasti klausimus „Kur“ be konteksto.

Data	Ką Jūsų vaikas darė?

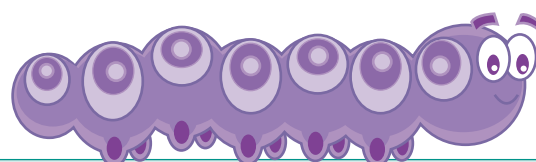
Sritis ir tikslai:

- Spontaniškai bendrauja rodydamas ar gestikuliudamas.
- Vaikas pradeda naudoti balsą, kai dainuojamos žinomos dainelės.

Veikla

Dabar vaikui dainavote 2 mėnesius, ir jis jau pradeda sieti veiksmus su dainomis.

- Penktą savaitę vaiką mokėte „**Augam augam**“: Kiekvieną eilutę atitinka turi skirtingi fiziniai veiksmai. Šiame etape vaikas turėtų pamėgdžioti visus dainos veiksmus. Dainuokite dainos eilutę ir atlikite veiksmą, tada palaukite, kol vaikas atliks veiksmą prieš pradėdant dainuoti kitą eilutę. Jūsų vaikas taip pat gali pamėgdžioti melodiją ir paskutinį kiekvienos eilutės žodį. Paskatinkite šiuos vokalo mėgdžiojimus.
- Pamėgdžioti fizinius veiksmus, kurie lydimi dainos žodžių, yra svarbus žingsnis. Vaikas pamėgdžios fizinius veiksmus prieš pradėdant mėgdžioti dainos žodžius. Jis taip pat spontaniškai naudos veiksmus „**dainuoti**“ dainą savarankiškai, prieš pradėdant naudoti žodžius.
- Užtikrinkite, kad Jūsų vaikas išmoksta įvairių dainų ir su jomis susijusiais veiksmais. Pagaminkite paveikslėlių korteles kiekvienos dainos pavaizdavimui ir įdėkite daineles į „**Garsų knygą**“. „**Garsų knyga**“ yra smagus ir prasmingas būdas jums peržiūrėti visas dainas su savo vaiku.

Data	Ką jūsų vaikas darė?

Sritis ir tikslai:

- Visada naudoja balsą bendraudamas.
- Bendraujant balsą lydi natūralūs gestai.

Veikla

Patarimai, „prakalbinant“ vaiką:

- Jei dar nepradėjote, tai dabar puikus laikas atsakyti vaikui tik tada, kai jis naudoja savo balsą bendraujant su jumis. Jeigu vaikas patapšnoja jums, patraukia jus, parodo gestais, ar pravirksta vietoj malonių vokalizacijų, neatsakykite. Kiekvieną kartą, kai pripažįstate, jog vaikas bendrauja nenaudodamas balso, jūs patvirtinate jo klaidingą elgesį.
- Kai jūsų vaikas bendrauja ne balsu:
  - ignoruokite ir palaukite, kad pradėtų naudoti balsą;
  - nežiūrėkite į jį, bet pripažinkite, kad jį girdite. Rodykite į savo ausį sakydami: „Aš tavęs negirdžiu“;
  - jei jis vis dar nenaudoja savo balso, pasakykite pamėgdžiojimui paprastą pavyzdį. Kai jis pamėgdžios, pagirkite, ir paskatinkite pasakyti balsu: „Aš noriu gerti (valgyti), aš noriu duonos“ ir pan.
- Pagrindinis įgūdis, kurio jūs norite – tai, kad vaikas išmokytų bendraujant visada naudoti balsą.
- Kai tik vaikas bendraudamas su jumis vokalizuoja, galite formuoti vokalizacijas, pateikdami vaikui pamėgdžioti aiškų ir atitinkamo lygio pavyzdį: „Čia tau duona. Niam! Kaip skanu!“. Toliau vystydamasis vaikas mėgdžios įvairius aspektus:
  - derins trukmę arba skiemenis;
  - derins kai kurių balsių turinį;
  - derins kai kurias priebalsius;
  - trumpose frazėse derins keletą žodžių.

Data	Ką Jūsų vaikas darė?

2. Audioverbalinės (AV) technikos ir strategijos

- Tikrina, stebi savo balsą, sukurdamas klausos atsiliepimo ciklą.
- Duoti vaikui pamėgdžioti atitinkamo lygio girdimą pavyzdį.
- Naudojamas „Sumuštinio“ metodas, jei mokyme naudojama rega (duodame klausos pavyzdį, paskui tą pačią informaciją pateikiame, kad matytų, o po to vėl pakartojame, kad tik klausytų).

3. Savaitės pasaka: Pasaka apie močiutę (baba).

- Sukurkite pasaką apie babą. Tegul kiekviename puslapyje būna skirtingos situacijos su baba. Prieš vaikui rodant kiekvieną puslapį, paklauskite jo: „Kur yra baba?“ Kiekviename puslapyje rodykite j ją. Šį žodį tarkite aiškiau, pabrėždami: „Baba!“, „Labas, baba!“. Jūsų atžala turėtų sugebėti pamėgdžioti žodį „Baba“, derindamas skiemenis, balsių panašumą ir garsą /b/. Pamėdžiodamas vaikas taip pat gali pradėti užduoti klausimą „Kur?“
- Su vaiku kalbėkite apie kiekvieną paveikslėlį, kas ką veikia. Jeigu galite sugalvoti tinkamą garsiažodį, kas pavaizduota paveikslėlyje, pateikite tai vaikui. Tai padės sukurti klausos atsiliepimo ciklą. Pavyzdžiui, paveikslėlyje pavaizduota valganti baba. Jūs galite sakyti: „Niam niam“. Vaikas girdės garsą /m/.

4. Savaitės daina: „Pasuksime ratelį“

Žodžiai: „Pasuksime ratelį dešinèn dešinèn, dešinèn. Pasuksime ratelį ir kairèn, nagi – kairèn“.

Žodžiai: „Suk suk ratelį suk į vieną pusę. Suk suk ratelį suk į kitą pusę. Suk suk ratelį suk į vieną pusę, kai apeisi vieną, tai apeisi kitą“.

- Tai mėgstama vaikų daina, kai žodžiai atitinka garsiažodį. Kai dainuojate „suk suk ratelį“, susikabinkite su vaiku rankomis ir linguodami jas eikite į vieną pusę. Kai dainuosite „Suk suk ratelį suk į kitą pusę“, apsisukite ir eikite į kitą pusę. Jūsų vaikas turėtų sugebėti dainuoti dainos dalį „suk suk ratelį“ ir suderinti balsius /u/, /a/, /e/, /i/ su priebalsiais.
- Ši daina taip pat vaikams padeda vokalizacijas derinti su veiksmais.

